

Maa-aineslupa kallion, soran ja hiekan ottotoimintaan sekä ympäristölupa kallion louhintaan ja kallion sekä soran murskaukselle, Salahmin Sora Oy, Vieremä**134/11.01.00/2019****Ymplk 04.12.2019 § 118**

Valmistelija: ympäristönsuojelutarkastaja Maarit Walta
puh. 0400 144 453.

1. ASIA

Maa-aineslain 4 §:n mukainen lupa maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain 27 §:n mukainen ympäristölupa kallion louhintaan ja murskaukselle, Vieremä. Käsitellään maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaisesti samalla päätöksellä.

2. HAKIJA

Salahmin Sora Oy
Asematie 6
74700 KIURUVESI

Yhteyshenkilö: Jouko Rytönen, puh. 045-53192837,
jouko@koneurakointitikkanen.fi

Y-tunnus: 2573477-2

3. TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Maa-aineslupaa kallion, soran ja hiekan ottotoimintaan ja ympäristölupaa kallion louhintaan ja kallion sekä soran murskaamiselle haetaan 15 vuodeksi. Hakemuksen mukainen toiminta sijaitsee Vieremän kunnan Vieremän kylän tilalla Jolleikonmäki (925-418-1-54). Kiinteistön omistaa Salahmin Sora Oy. Kyseessä on olemassa olevan toiminnan jatkaminen.

Koordinaatit (ETRS-TM35 FIN): 7073077 pohjoinen, 498421 itä

4. ASIAN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 15.2.2019 ja sitä on täydennetty 22.2.2019, 2.5.2019 ja 15.9.2019 saapuneilla täydennyksillä.

5. LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-ainelain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986, KYHL) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (MAL 7 §).

Ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 1, taulukon 2, kohtien 7 c) ja 7e) mukaan kivenlouhimo ja murskaamo, joiden toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää, edellyttävät ympäristöluvan.

Ympäristönsuojeluasetuksen (VnA 713/2014) 2 §:n 1 momentin kohtien 6 a) ja 6 b) mukaisesti edellä mainittujen toimintojen lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

6. TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Toiminta-alueella ei ole voimassa asema- tai yleiskaavaa. Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2030 (vahvistettu ympäristöministeriössä 7.12.2011) Jolleikonmäen alue sijoittuu EO 28.684 (Lehmimäki-Karjalankangas)– merkinnällä osoitetulle maa-ainesten ottoalueelle (soran, moreenin ja hiekan ottoa sekä kallionlouhintaa) sekä PV1 28.652 (Hiisiharju-Laajakangas) osoitetulle muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella sekä eteläosastaan PV1 28.651 (Lehmimäki-Karjalankangas)-merkinnällä osoitetulle tärkeälle tai vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueelle.

Jolleikonmäen maa-ainesalue sijaitsee pääosin (85 %) 2-luokan vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella Hiisiharju-Laajakangas (0892502) sekä osittain (15 %) eteläosastaan 1-luokan veden hankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella Lehmimäki-Karjalankangas (0892514).

Hiisiharju-Laajakangas pohjavesialueen kokonaispinta-ala on noin 1,76 km², josta pohjaveden muodostumisalueen pinta-ala on noin 1,19 km². Alueen arvioitu antoisuus on 978 m³/d, kun sadannasta imeytyy 50 % pohjavedeksi. Pohjavesialue on kirkonkylän ja Karjumäen pohjavesialueiden väliin jäävä harjumuodostuman osa-alue, jossa pohjavedenpinta on syvällä. Reunaosiltaan alue on huonosti vettä läpäisevien kerroksien peittämä. Pohjaveden purkautuminen tapahtuu pääasiassa muodostuman keskiosassa sijaitsevaan Hiisi-

puroon, eli pohjaveden virtaussuunta on ottoalueelta pohjoisen suuntaan. Alueelle on laadittu suojelusuunnitelma vuonna 2012.

Lehmimäki-Karjalankangas pohjavesialueen kokonaispinta-ala on 2,4 km², josta muodostumisalueen pinta-ala on 1,76 km². Pohjavettä muodostuu arviolta 1 735 m³/vrk. Pohjavesialueella sijaitsee Myllyjärven vedenottamo pohjavesialueen itäosassa Myllyjärven rannalla. Myllyjärven vedenottamo sijoittuu noin 2 km etäisyydelle Jolleikonmäen maa-ainesalueesta kaakkoon. Alueelle on laadittu suojelusuunnitelma vuonna 2009.

Vanhat luvat:

- maa-aineslupa 10.8.2009 § 198, Kunnanhallitus, Vieremä
- ympäristölupa 7.12.2011 § 112, Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä, ympäristölautakunta

7. LAITOKSEN SIJAINNIPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Toiminta-alue sijaitsee Vieremän kunnan Vieremän kylän tilalla Jolleikonmäki (925-418-1-54). Toiminta-alue sijaitsee noin 4,5 kilometriä Vieremän taajamasta luoteeseen Raahe-lisalmi tien itäpuolella. Alueen eteläpuolella sijaitsee toinen avattu maa-ainesalue, jossa on maa-aineksen ottotoimintaa. Jolleikonmäen maa-ainesalueen itäosassa on motocrossrata, jonka toiminta lakkaa siinä vaiheessa, kun maa-ainesten ottaminen ulottuu radan alueelle. Muutoin alueen ympäristö on pääosin metsätaloustöissä.

Lähin ympärivuotisesti asuttu kiinteistö (925-418-7-24) sijaitsee ottoalueesta jonkin verran yli 500 m itään ja lähimmät vapaa-ajan asunnot sijaitsevat ottoalueesta itään ja kaakkoon noin kilometrin päässä.

Lähin vesistö Murennusjoki sijaitsee noin 480 metrin etäisyydellä ottoalueen rajasta länteen. Lähialueilla ei sijaitse kaivoja eikä lähteitä.

Jolleikonmäen maa-ainesalue on avattu maa-ainesalue, jonka maa-aines on kalliota, soraa ja hiekkaa. Ottoalueen nykyinen pinta-ala on noin 10 ha. Aiemman luvan mukainen alin ottotaso on +105.00 (N60). Nykytilanteessa ottoalueen maanpinnan korko vaihtelee noin tasolla +114...+163 (N2000).

Aiemman luvan mukainen Pitkälä-tila (925-418-1-54) jää pois ottoalueesta ja alue maisemoidaan marraskuun 2019 loppuun mennessä. Asiasta on sovittu maanomistajan kanssa ja luvan valvoja on hyväksynyt suunnitelman. Pitkälä-tilalle olevalle varastorakennukselle ja polttoaineen varastorakennukselle on vuokrattu 200 m² maa-alue.

Suunnitellun ottoalueen pinta-ala on noin 20 ha. Suunniteltu alin ottotaso on +105,00 (N2000), näin ollen pohjavesipintaan (ylin havaittu taso + 90,99 m (N60) putkista P67 ja P68 jää yli 13 metrin suojakerospaksuus. Maisemointi suoritetaan ottotoiminnan päätyttyä sora-alueen reunoilla noin kaltevuuteen 1:2,5. Louhoksen korkeilla rintauksilla reuna-alueet säilytetään toimintakuntoisina, mikäli ottamistoimintaa alueella jatketaan. Kallioaluilla kalliorintaukset jätetään kaltevuuteen 7:1. Toiminnan loputtua kalliojyrkänteeseen yläreunaan rakennetaan pysyvä suoja-aita tai asetellaan kivilohkareita aitamaiseen muotoon. Suunnitellun ottoalueen koilliskulmassa oleva motocross-rata jää maa-ainesten ottotoiminnan alle ja loppuu siinä vaiheessa, kun otto ulottuu sinne saakka. Asiasta on sovittu maanomistajan ja toiminnanharjoittajan välillä.

Alueella ei ole arvokkaita luontokohteita eikä maisema-alueita. Alueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelu-, Natura 2000- tai maisemansuojelualueita. Jolleikonmäen maa-ainesalueen läheisyydessä, osittain Jolleikonmäen tilan koilliskulmassa, sijaitsee muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama Lehmimäen pyyntikuoppa-alue. Alueelta on paikannettu 145 pyyntikuoppaa tai muuta kuoppajäännöstä. Pyyntikuoppa-alue on merkitty myös maakuntakaavaan muinaismuistokohteena. Kaavan suojelumääräyksen mukaan: "Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen tai muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty." Alueella nykyisin oleva motocross-rata (jonka toiminta loppuu maa-ainesten oton edetessä) sijoittuu Lehmimäen muinaismuistokohteen alueelle Jolleikonmäen tilan kohdalla koilliskulmassa. Suunniteltu ottoalue ja pintamaakasojen sijoittelu on rajattu siten, että muinaismuistoalue jää sen ulkopuolelle. Lähin luonnonsuojelualue on Kyrönniemen yksityinen suojelualue, joka sijoittuu noin 7 km etäisyydelle maa-ainesalueen eteläpuolelle.

Alueelle liikennöidään Ouluntielle (kantatie 88) olevan liittymän kautta.

8. LAITOKSEN TOIMINTA

8.1 Yleiskuva toiminnasta

Vuosien 2009 – 2019 aikana alueelta on otettu noin 50 000 m³ krt kalliota ja 400 000 m³ krt soraa. Nyt haetaan maa-ainesten ottolupaa 15 vuodeksi 20 ha:n alalle 750 000 m³ krt:n kokonaisottomäärälle, josta 675 000 m³ krt on hiekkaa ja soraa ja 75 000 m³ krt kalliokiviainesta sekä ympäristölupaa kallion louhintaan ja murskaukseen. Soran, hiekan ja kallion ottaminen tapahtuu siltä alueelta, joka sijoittuu 2-luokan pohjavesialueelle. Varalla kallionotossa on se alue, joka sijoittuu 1-luokan pohjavesialueelle. Otto ulottuu sinne, mikäli 2-luokan pohjavesialueella oleva kallio otetaan loppuun.

Soran ottotoiminta suoritetaan suunnitelmakartoissa ja leikkauksissa esitettyjen periaatteiden mukaisesti eli koko alueella soralaatujen mukaan. Alueen pohjoisosassa ottaminen tapahtuu eri suuntiin koko alueen leveydeltä. Eri soralaadut ovat muodostuneet harjuun erityyppisiksi ja eri asennossa oleviksi kerroksiksi ja ottotoiminnassa pyritään seuraamaan muodostuneita soralaatujen rajoja. Tästä syystä ottaminen tapahtuu tarpeen mukaan eri suuntiin ja mahdollisesti eri tasoissa tarvittavan materiaalin mukaisesti, koska eri käyttötarkoitukseen soveltuvat materiaalit pyritään erottelemaan jo ottamistoiminnan alkuvaiheessa. Oton aikana rintauksesta esiin tulevat rakennustoimintaan kelpaamattomat kerrostumat varastoidaan alueen reunoille ja käytetään alueen maisemointiin. Ottotoiminnan aikaan jyrkät luiskat merkataan lippusiimoilla. Pintamaakerros varastoidaan alueen reunaosiin maisemointia varten, josta se levitetään alueen luiskeihin ja pohjalle ottotoiminnan edetessä sitä mukaa, kun se on toiminnan kannalta mahdollista. Alin suunniteltu kaivutaso +105.00 (N2000) merkitään mastoon selvästi alueella työskenteleviä ja viranomaisia varten. Arvioitu vuosittainen ottomäärä on keskimäärin noin 50 000 m³-ktr.

Kallion louhinta suoritetaan alueen eteläosassa pohjavesialueiden rajaa myötäillen itään suunnitelmakartassa esitetyllä periaatteella sitä mukaa kun kallio paljastuma tulee soranoton alta esiin. Jos mahdollista, ottoalue yhdistetään Savon Kuljetus Oy:n ottoalueeseen (alin ottotaso kallion kohdalla + 135 m (N60)). Ottoalueiden alimmat ottotasot ovat noin 30 m eri tasossa, jolloin niiden rajalle jää korkea kalliorinta ja kapea kalliokannas. Jos ottoalueiden yhdistäminen ei toteudu, jää väliin leveämpi kalliokannas ja edellistä korkeampi kalliorinta.

Kiviaineksen louhinta tapahtuu 1-2 vuoden välein n. 1-2 kk kerrallaan, jolloin murskauksessa käytettävä kalliomateriaali louhitaan irti. Louhinta ja murskaus tehdään ulkopuolisen urakoitsijan toimesta ja räjähdysaineet tuodaan paikalle jokaista räjäytyskertaa varten erikseen. Molemmat toiminnot sijoittuvat yleensä samaan toimintajaksoon, jolloin louhittu kallioaines murskataan välittömästi eri murske-
laatuihin. Sekä louhinta että murskaus voidaan tehdä mihin aikaan vuodesta tahansa ja ajankohta määräytyy työtilanteiden ja materiaalin tarpeen mukaan.

Koska etäisyys lähimpään häiriintyvään kohteeseen on yli 500 m, Valtioneuvoston asetus (800/2010) kivenlouhimien, muun kivenlouhinnan ja kiven murskaamien ympäristönsuojelusta ei aseta toiminnalle aikarajoitteita. Toimintaa ja tuotantoa on alueella pääsääntöisesti arkisin klo 7-22 välisenä aikana. Alueen päivittäiset toiminta-ajat ovat:

Murskaus arkipäivisin (ma-pe) klo 7.00 - 22.00,

poraaminen (ma-pe) klo 7.00-21.00,
rikotus klo (ma-pe) 8.00-18.00,
räjäytys (ma-pe) 8.00-18.00 ja
kuormaus ja kuljetus (ma-pe) klo 6.00-22.00.

Murskausaseman toiminta – aikana alueelle tulee 10-15 kevyen liikenteen käyntiä vuorokaudessa ja 1-2 raskaan liikenteen käyntiä vuorokaudessa. Liikennettä on arkipäivisin (maanantai - perjantai) klo 6.00-22.00 välillä. Mursketta kuljetetaan varastoalueelta maarakennustöihin ympärivuoden, myös silloin kun murskaus-asema ei ole käytössä.

8.2 Louhintaa ja murskaus

Kallion louhinnan vaiheita ovat kallion poraus, kiviaineksen irrottaminen räjäyttämällä ja tarvittaessa räjäytetyn louheen pienentäminen eli rikottaminen.

Louhintaa ja murskausta suoritetaan, kun tarvittavasta materiaalista on tarvetta. Kiviaineksen louhintaa tapahtuu 1-2 vuoden välein n. 1-2 kk kerrallaan. Vuosittainen louheen ottamismäärä on arviolta 5000 k-m³, mutta se voi vaihdella huomattavasti kysynnän mukaan. Louhintaporaukset suoritetaan telaketjualustaisella poravaunulla, joka tuodaan jokaista porauskertaa varten paikalle ja kuljetetaan työn päättyessä pois. Louhinnassa käytettävä räjähdysaine tuodaan paikalle ennen räjäytystä, eikä alueella säilytetä räjähdysaineita. Louhintaa ja murskaus sijoittuvat yleensä samaan toimintajaksoon, jolloin louhittu kallioaines murskataan välittömästi eri murskelaatuihin. Sekä louhintaa että murskaus voidaan tehdä mihin aikaan vuodesta tahansa ja ajankohta määräytyy työtilanteiden ja materiaalin tarpeen mukaan.

Louhittaessa tehdään jokaisesta räjäytyskentästä erikseen poraus- ja panostussuunnitelmapöytäkirja. Ennen toiminnan aloittamista selvitetään räjäytyksistä aiheutuvan värinän johtuvuus sekä selvitetään lähikiinteistöjen katselmustarve ja varmistetaan sopivien räjähdysainemäärien käyttö. Kenttien räjäytyksistä ilmoitetaan vähintään vuorokautta ennen lähikiinteistöjen omistajille. Louhintaa suoritetaan yleensä ulkopuolisen urakoitsijan toimesta. Räjähdysaineena käytetään dynamiittia, kemiittia, aniittia ja ammoniumnitraattia (AMFO), sekä sytytyksessä sähkönalleja (VA-L). Räjähdysaineiden menekki riippuu mm. kallion laadusta sekä käytettävästä räjähdysaineesta.

Louhinnassa käytettävän raaka-aineen arvioitu keskimääräinen kulutus (t/a):

Kalliokiviaines	10 000 – 15 000
Räjähdysaineet	20 - 30

Alueella tuotetaan noin 30 000 – 50 000 t murskeita vuodessa. Murskausaseman vuosittainen toiminta-aika on 1 - 3 kuukautta, päivittäinen murskauksen toiminta-aika on arkipäivisin (ma-pe) klo 7.00 - 22.00. Murskauslaitos tuottaa vuorokaudessa keskimäärin 1 500 tonnia eri murskelajikkeita.

Murskausasema sijoitetaan aina 2-luokan pohjavesialueelle (Hiisi-harju-Laajakangas). Murskausaseman tarkempi sijainti määritellään jokaisen toimintajakson alussa, jolloin se pystytetään kulloinkin toiminnan kannalta edullisimpaan ja turvallisimpaan paikkaan. Murskausasema ja muut tarvittavat koneet tuodaan alueelle jokaista murskauskertaa varten ja viedään kunkin toimenpiteen jälkeen pois. Murskaus teetetään ulkopuolisella urakoitsijalla. Aseman koneet ja laitteet voivat olla alueella varastoituna odottamassa siirtoa.

Murskattava louhe tuodaan murskauslaitokselle kauhakuormaajalla alueella olevista rintauksista. Murskaus tapahtuu esi- ja jälkimurskaimilla, joiden välissä käytetään mahdollisesti välimurskainta. Lisäksi murskauslaitteistoon kuuluu seuloja ja kuljettimia. Murskauksessa käytetään tela-alustaista murskaa (esim Locotrak). Energia tuotetaan aggregaatilla tai polttoaineella. Murska pysyy paikallaan sitä ei kuljeteta rintausten mukana vaan murskaa syötetään pyöräkoneella rintauksesta kantamalla. Murskaa syötetään perinteisen laitoksen tapaan kaivinkoneelle ja pyöräkuormaajalla. Murskeet kuljetetaan alueella olevalle varastoalueelle kauhakuormaajalla.

Tela-alustainen murska ja tankkaus-alue tehdään vallillinen suoja-alue öljynkestävästä vähintään 1 mm vahvuisesta muovista tai vastaavan tiiveysasteen saavuttavasta materiaalista rakennettuun vallitilaan, joka on täytetty = 40 cm paksulla kerroksella hienojakoista maa-ainesta. Tiivistyksen on ulotuttava vähintään 1,5 metrin etäisyydelle alueilta, joilla varastoidaan polttoaineita. Suojattava alue määritellään ennen aseman rakentamista tehtävässä katselmuksessa. Telamurskan käyttämä polttoaine tuodaan joka toinen päivä työmaalle 1000 litran, kaksinkertaisella suojarakenteella varustetulla kuljetussäiliöllä. Telamurskan polttoainesäiliön tilavuus 500 litraa. Lisäksi jokainen työyksikkö on varustettu rajakatkaisimella, joka katkaisee virran ja sammuttaa moottorin estäen esim. laitteen vaurioitumisen mahdollisen öljyvuodon tapahtuessa.

Murska-aseman laitteiden päivittäistä huoltoa varten tarvittavat voiteluaineet säilytetään lukitussa vaihtolavalla olevassa teräskontissa. Akut ja muut erikoistuotteet varastoidaan urakoitsijan tai yrityksen huoltokorjaamolla, joka sijaitsee Kiuruvedellä. Öljynvaihdoissa tarvittavat vaihtoöljyt tuodaan huoltoautolla murska-asemalle ja jäteöljyt kuljetetaan huoltokorjaamolle välittömästi öljynvaihdon jälkeen. Alueella on myös imeytysturvetta tai muuta imeytysainetta.

Murskauksessa käytettävän raaka-aineen arvioitu keskimääräinen kulutus (t/a):

Louhe	10 000 - 15 000
Sora	20 000 – 25 000
Telamurskan polttoaine	9 - 15
Työkoneiden polttoöljy	18 – 30
Voiteluaine, teräskontti	1 – 2

Pölynsidontaan käytettävä vesi tuodaan alueelle säiliöautolla.

8.4 Toiminnassa muodostuvat jätteet

Jätteitä muodostuu työmaan toimistorakennuksessa sekä koneiden ja laitteiden huolloissa. Jätteitä syntyy pääasiallisesti murskauksen ja louhinnan aikana, muuna aikana alueella ei ole jatkuvaa toimintaa (materiaalien kuormauksen suorittavat kuorma-autoilijat itse).

Vuotovahingon sattuessa suojattu alue puhdistetaan välittömästi suojattuihin astioihin, mikäli sille valuu voitelu- tai polttoaineita ja pilaantuneet maa – ainekset ja/tai likaantunut imeytysaine toimitetaan luvan saaneeseen käsittelypaikkaan.

Yhdyskuntajätteet kerätään umpinaiseen 1,0 m³:n jäteastiaan ja toimitetaan Peltomäen jäteasemalle. Työntekijöiden käytössä on siirrettävä lasikuiturakenteinen wc, jonka umpinainen säiliö tyhjennetään sen täytyessä. Jäteöljyt, öljynsuodattimet, trasselit yms. vaaralliset jätteet varastoidaan urakoitsijan tai yrityksen huoltokorjaamolle, josta ne määräajoin kuljetetaan Ylä-Savon Jätehuolto Oy:lle. Myös akut varastoidaan edellä mainitussa varastossa, josta ne toimitetaan edelleen Ylä-Savon Jätehuolto Oy:lle.

Toiminnasta arviolta syntyvät jätteet (tn/a):

Yhdyskuntajäte, jätesäiliö	0,1
paperi ja pahvi, jätesäiliö	0,1
Vaaralliset jätteet, yrityksen/urakoitsijan huoltokorjaamo	0,1
Voiteluainejäte, yrityksen/urakoitsijan huoltokorjaamo	1

Alueelle on laadittu 14.2.2019 kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelma. Alueelta on muodostunut ja muodostuu kaivannaisjätteeksi luokiteltavista jätteistä pintamaita, joita muodostuu arviolta 7500 m³-ktr). Pintamaat läjitetään ottamisalueen reunalle. Pintamaat hyödynnetään alueen jälkihoidossa ja maisemoinnissa.

9. PÄÄSTÖT JA NIIDEN EHKÄISEMINEN

9.1 Päästöt maaperään sekä pinta- ja pohjavesiin

Alueen läheisyydessä ei ole vesistöjä. Alueella ei ole viemärointiä.

Päästöjä vesistöön ei tule kummastakaan toiminnasta. Käytetyillä räjähdysaineilla ei ole vaikutusta pohjavesiin. Louhokseen tulevat sade- ja sulamisvedet johdetaan pois louhoksesta louhimalla louhoksen pohja n. 1% kallistuksella nousevaksi. Aggregaatin polttoaine säilytetään suojarakenteisessa säiliössä sekä suojaamalla asemien erilliset laitteet kukin omalla suoja-altaalla, johon mahtuu kaksinkertainen määrä kussakin laitteessa käytettävää voitelu- tms. ainetta. Lisäksi jokainen työyksikkö on varustettu rajakatkaisimella, joka katkaisee virran ja sammuttaa moottorin estäen esim. laitteen vaurioitumisen mahdollisen öljyvuodon tapahtuessa sekä katkaisee öljyn virtauksen esim. katkenneesta öljyputkesta.

Alueella ei säilytetä polttoaineita eikä muita öljytuotteita suojarakenteettomissa eikä lukitsemattomissa varastoissa tai säiliöissä. Öljyjen ja muiden kemikaalien käsittelyssä noudatetaan Pohjois-Savon ELY-keskuksen antamia ohjeita. Kalusto viedään huoltoihin joka RK-asennukselle Kiuruvedelle tai Ville Koljoselle Vieremälle. Soranottoalueella ei suoriteta huoltotoimia.

Pitkälä-tilan puolella olevalle varastorakennukselle ja polttoaineen varastorakennukselle on vuokrattu 200 m² maa-alue. Alue sijaitsee toiminta alueelle tulevan tien vasemmalla puolella (samat rakenteet kuin aikaisemmassa luvassa on määrätty). Polttoaineen varastorakennuksessa on 3000 litran polttoainesäiliö joka on sijoitettu betoniin valettuun kaukaloon (tästä säiliöstä tankataan Salahmin Soran oma pyöräkone). Säiliö on varustettu ylitäytön- ja laponestolla. Varastorakennuksen edessä on betonilaatta (tankkaus), jonka keskellä hiekanerotus kaivo. Hiekanerotuskaivosta nesteet ohjataan öljynerotuskaivoon jne. Varastorakennuksessa säilytetään myös pieniä määriä voiteluaineita ja 160 litraa imeytysturvetta.

Murskausasemalta normaaliolosuhteissa ei tapahdu päästöjä maaperään. Päästöjä ehkäistään varastoimalla polttoaineet kaksinkertaisella suojarakenteella varustetuissa säiliöissä. Öljynvaihdot suoritetaan urakoitsijan huoltoautolla, joka välittömästi ottaa voiteluaineet, suodattimet yms. vaaralliset jätteet ja kuljettaa ne suoraan huoltokorjaamolle varastoon. Lisäksi aseman voiteluaineita sisältävät kohteet ja aggregaatin alusta varustetaan ylivuotoaltaalla.

Vuotovahingon sattuessa suojattu alue puhdistetaan välittömästi suojattuihin astioihin, mikäli sille valuu voitelu- tai polttoaineita ja piilaantuneet maa – ainekset toimitetaan luvan saaneeseen käsittelypaikkaan. Alueella on käytössä 160 litraa imeytysainetta, joka varastoidaan murska-aseman varastossa. Vuodoista ilmoitetaan lupaa valvovalle viranomaiselle ja palolaitokselle.

9.2 Päästöt ilmaan

Maa-ainesalueella pölyä syntyy kiviaineksen louhinnassa, louheen murskauksessa ja seulonnessa sekä valmiiden tuotteiden lastauksessa.

Louhinnassa käytettävä porausvaunu on varustettu pölynkeruulaitteella, jonka kuntoa seurataan viikkotarkastuksilla. Murskausasemalla syntyy pölyä kuljetuksissa, murskauksessa sekä seunnoissa. Murskausasema kuuluu tielaitoksen ympäristönsuojelujulkaisun (TIEL 2270006) mukaiseen luokkaan B II. Luokituksen mukaisessa siirrettävässä asemassa pölyn haitallista leviämistä ympäristöön on vähennetty tarvittaessa pölyn sidonnalla tai tuuli- sekä leviämisseillä. Murskeen varastoalueen pölypäästöistä ei arvioida olevan haittaa ympäristölle. Tarvittaessa materiaalia kastellaan kesäaikana. Toiminta-alueelle johtava tie on murskepintainen. Tien pölyäminen estetään tarvittaessa kastelemalla ja vesi tuodaan säiliöautolla.

Päästöt ilmaan:

Päästö	vuosittainen päästö (t/a)
Hiukkaset	0,2
Typen oksidit (Nox)	1,64
Rikkidioksidi (SO ₂)	0,04
Hiilidioksidi (CO ₂)	110

9.3 Melu ja värinä

Maa-ainesalueella melua syntyy kalliokiven louhinnassa (poraus, räjäytykset, rikotus), louheen murskauksessa sekä seulonnessa ja lastauksessa. Myös maa-ainesalueen liikenne aiheuttaa jonkin verran melua. Etäisyys lähimpään häiriintyvään kohteeseen louhinta- ja murskausalueelta on noin 500 m ja se sijaitsee melua vaimentavan ottorintauksen takana.

Tärinämittaukset suoritetaan tarvittaessa jokaisesta räjäytettävästä kentästä ja tulokset kirjataan räjäytyskentän päiväkirjaan. Murskauksessa syntyvän värinän ei arvioida vaikuttavan lähimpiin rakennuksiin.

Pintamaat, varastoitava louhe ja murskeen varastokasat sijoitetaan siten, että ne toimivat meluesteinä lähiasutuksen suuntaan.

9.4 Liikenne

Kulkuyhteys maa-aineksen ottoalueelle tapahtuu nykyisen liittymän kautta Ouluntieltä (kantatie 88, Iisalmi-Raahentie).

Murskausaseman toiminta – aikana alueelle tulee 10-15 kevyen liikenteen käyntiä vuorokaudessa ja 1-2 raskaan liikenteen käyntiä vuorokaudessa. Liikennettä on arkipäivisin (maanantai - perjantai)

klo 6.00-22.00 välillä. Mursketta kuljetetaan varastoalueelta maarakennustöihin ympärivuoden, myös silloin kun murskaus-asema ei ole käytössä. Alueella kuormausta ja kuljetusta tehdään arkisin (ma-pe) klo 6.00-22.00.

9.5 Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT), ympäristön kannalta parhaat käytännöt (BEP) ja energiatehokkuus

Ilmaan joutuvia päästöjä vähennetään toiminnan sijoittelulla, kaluston kunnolla ja oikealla varustelulla. Melupäästöjä vähennetään oikealla varustelulla.

10. TOIMINNAN VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Ympäristövaikutukset tulevat olemaan paikallisia ja ensisijaisesti maisemallisia. Maa-ainesalueelle on kohdistunut jo maisemallinen muutos alueella aiemmin olleen ottotoiminnan seurauksena. Ottotoiminnan aikaiset melusta ja pölystä aiheutuvat haitat ovat vähäisiä alueen melko syrjäisen sijainnin vuoksi ja koska ympärillä oleva metsä ja alueen reunavallit vaimentavat niitä tehokkaasti. Pölyämisen estämisessä käytetään ainoastaan puhdasta vettä eikä suolaa tai suolaliuosta käytetä.

Alue sijaitsee luokitellulla pohjavesialueella. Toiminnassa kiinnitetään erityistä huomiota öljyjen ja kemikaalien käsittelyyn ja varastointiin. Alimman ottotason ja pohjaveden väliin jätetään vähintään 4 metrin häiriintymätön suojakerros, joten vaikutusta ei pohjavesiin ole. Vaikutuksia maaperän ja pohjaveden laatuun torjutaan hakemuksessa esitetyillä menetelmillä.

Maisemoinnissa käytetään ainoastaan ottoalueelta otettua maa-ainesta. Kasvillisuuteen ottotoiminnan vaikutukset ovat paikallisia ja alue palautuu ottotoiminnan päätyttyä maa- ja metsätalouskäyttöön.

Suunnitelma-alueella ei ole arvokkaita luontokohteita tai arvokkaita maisema – alueita. Tästä syystä toiminnalla ei ole vaikutusta luonnonsuojeluarvoihin. Alueen lähellä ei myöskään sijaitse luonnonsuojelualueita. Lehmimäen muinaismuistoalue on rajattu ottoalueen ulkopuolelle.

Alue ei sijoitu vesistön läheisyyteen. Lähin vesistö Murennusjoki sijaitsee noin 480 metrin etäisyydellä lännessä ja seuraavat ovat Pieni Hiisijärvi (+87.9) n. 1 km luoteeseen ja Hiisijärvi (+98.4) n.1 km koilliseen.

Louhintaporauksessa syntyvä pöly kerätään ilmasta porausvaunun pölynkeräyslaitteella. Murskauksessa muodostuva pöly tai melu eivät aiheuta haittaa lähimmälle asutukselle, koska asutukseen on etäi-

syyttä noin 500 m ja murska-aseman väliin jää metsää. Lisäksi suurimmat melulähteet suojataan koteloimalla.

11. TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Salahmin Soran ottoalue sijaitsee suurimmaksi osaksi 2-luokan Hiisi-harju-Laajakangas pohjavesialueella ja osittain myös 1-luokan Leh-mimäki-Karjalankangas pohjavesialueella. Ottoalueella on pohjave-den korkeuden- ja laaduntarkkailuun soveltuvat pohjavesiputket. Pohjavesiputkista PV67, PV68 ja PV100 mitataan pohjaveden pinnat ennen murskaus töiden aloitusta ja vähintään kerran vuodessa, jos ei ole murskausjaksoa. Pohjavesiputkesta PV100 otetaan laatinäyte kerran vuodessa, mikäli alueella on ollut toimintaa.

Räjäytystyöstä tehdään aina räjähdeasetuksen mukaiset ilmoitukset viranomaisille ja lisäksi kenttien räjäytys ilmoitetaan puhelimitse lähimpien talojen asukkaille ja ennen kentän räjäytystä asetuksen mukaisilla summerin äänimerkeillä. Louhittaessa tehdään jokaisesta räjäytyskentästä erikseen poraus- ja panostussuunnitelmapöytäkirja, josta yksi kappale jää Salahmin Soran työmaapäiväkirjaan. Pöytäkirjasta ilmenee jokaisen räjäytettävän kentän räjähdysainemäärä, kentän koko tonneina tai kiintokuutiaina, ominaispanostus ja sytytyskaavio. Tarvittaessa tehdään kentän aiheuttamat värinämittaukset yhdellä tai kahdella värinäanturilla, joka tai jotka yleensä asetetaan lähimpien rakennusten läheisyyteen. Pöytäkirjaan merkitään lisäksi räjäytys hetki kellonaikoineen.

Murskauksesta valmistuksesta pidetään työmaapäiväkirjaa. Päiväkirjaan merkitään päivittäin tuotantomäärät sekä laitteiden huollot ja poikkeukselliset tapahtumat kuten onnettomuudet. Poikkeukselliset päästöt merkitään myös työmaapäiväkirjaan. Kirjanpito on lupaa valvovien viranomaisten saatavilla tarvittaessa. Toimintajaksojen aloittamisesta ja lopettamisesta ilmoitetaan ympäristölautakunnalle.

Jätteiden toimituksista pidetään kirjaa. Vaarallisten jätteiden toimitusten kuitit säilytetään. Jätteistä pidettävä kirjanpito on ympäristölupaa valvovien viranomaisten saatavilla tarvittaessa. Päästöjä ei mitata, mutta päästöjen määrä pidetään hakemuksen mukaisena tarkkailemalla ja huoltamalla asemien laitteita päivittäin.

12. POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Onnettomuusriskiä aiheuttavat polttoaineiden varastointi, voiteluaineiden varastointi, työkoneiden vuotoriski sekä asemien toimintahäiriöt ja mahdolliset tulipalot.

Murskauslaitosta, polttoainevarastoja, tankkauspaikkoja eikä p-aluei-

ta sijoiteta 1-luokan pohjavesialueelle. Polttoaineiden, voiteluaineiden ja vaarallisten jätteiden varastoinnin sekä työkoneiden varastoinnin aiheuttamaa ympäristöriskiä vähennetään hakemuksissa kuvailla suojauksilla ja sijoittamalla varastot turvalliseen paikkaan. Asemien toimintahäiriöitä ja muita onnettomuuksia vähennetään päivittäisillä huolloilla ja tarkkailulla.

Tarvittaessa asema pysäytetään, korjataan vika tai poistetaan häiriö. Vuodon sattuessa ryhdytään välittömästi torjuntatoimiin estämällä vuodon jatkuminen sekä imeytetään vuotanut aine imeytysaineeseen tai poistetaan pilaantunut maa – aines. Pilaantunut maa-aines säilytetään 1000 l muovisessa keräilyastiassa ennen kuin se toimitetaan luvan saaneeseen käsittelypaikkaan. Onnettomuudesta ilmoitetaan välittömästi palolaitokselle ja ympäristölautakunnalle. Molemmilla asemilla on näkyvässä paikassa kirjalliset ohjeet ilmoitusten tekemisestä onnettomuustilanteissa. Aseman henkilökunta tulee olla koulutettu toimimaan erilaisissa onnettomuus- ja häiriötilanteissa.

Tulotielä on lukittava puomi.

13. ALUEEN MAISEMOINTI JA JÄLKIHOITO

Alue otetaan tasoon +105.00.

Ottotoiminnan aikana ei alueen pohjaa maisemoida, koska alueita käytetään louhintaan ja murskaustoimintaan sekä varastoalueena. Louhoksen korkeilla rintaauksilla reuna-alueet säilytetään toimintakuntoisina, mikäli ottamistoimintaa alueella jatketaan. Maisemointi suoritetaan ottotoiminnan päätyttyä sora-alueen reunoilla n. kaltevuuteen 1: 2.5 ja kallio-alueella kalliorintaukset 7:1 kaltevuuteen. Toiminnan loputtua kalliojyrkänteeseen yläreunaan rakennetaan pysyvä suoja-aita tai asetellaan kivilohkareita aitamaiseen muotoon.

Tiivistynyt pohjan kenttäalue pehmennetään esim. kauhalla n. 20-30 cm syvyyteen. Pohjatasolle ja luiskiin muodostetaan kasvualusta Pohjois-Savon Ympäristökeskuksen 13.6.2008 (PSA-2008-L-191-23) antaman ohjeen mukaisesti seuraavalla tavalla: Tasoille levitetään 20-30 cm kerros keskikarkeaa tai karkeaa hiekkaa. Hiekkakerroksen päälle levitetään n. 5 cm kerros humusta, joka sekoitetaan hiekan pintakerrokseen. Tähän tarkoitukseen käytetään alueen pintamaita. Käytettävä hiekka otetaan tältä ottoalueelta. Alueella, jossa pohja on soraa tai hiekkaa, humusmaat sekoitetaan suoraan pintakerrokseen. Levitettävä sora ei voi olla liian hienorakeista, koska hienorakeinen maalaji vähentää pohjaveden muodostumista ja on huono kasvillisuuden kasvualusta. Pohjaa muotoillessa vältetään suuria tasaisia pintoja ja käytetään mieluummin loivia maaston muotoja maiseman luonnonmukaistamiseksi. Metsänistutus tehdään ottamisen kokonaan päätyttyä mäntytaimilla

metsänhoitoyhdistyksen antamien ohjeiden mukaan tai alueen kasvillisuus palautetaan kylvämällä.

14. LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

14.1 Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on tiedotettu Vieremän paikallislehdessä Miilussa 22.5.2019. Lisäksi vireilläolokuulutus on ollut Vieremän kunnan ilmoitustaululla ja on lähetetty postitse ottoalueen sisältävään kiinteistöön rajoittuvien kiinteistöjen omistajille sekä alle 500 metrin etäisyydelle sijoittuvien kiinteistöjen omistajille. Hakemusasiakirjat ja kuulutus ovat olleet nähtävillä Vieremän kunnantalolla 23.5. – 24.6.2019.

14.2 Tarkastukset ja neuvottelut

Alueelle ei ole tehty tarkastusta luvan käsittelyyn liittyen. Alueella on tehty maa-ainestarkastus 5.12.2018 ja murskauksen lopetustarkastus 22.8.2019.

14.3 Lausunnot

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän terveystalvontapalvelut on lausunut 1.8.2019 saapuneessa lausunnossaan mm. seuraavaa:

”Toiminta sijoittuu luokitellulle pohjavesialueelle, osin vedenhankinnan kannalta tärkeälle 1-luokan Lehmimäki-Karjalankangas alueelle ja osin 2-luokan Hiisiharju-Laajakangas alueelle.

Koska toiminta sijoittuu pohjavesialueelle, tulee luvassa kiinnittää erityistä huomiota koneiden, öljyjen sekä tarvikkeiden suojaukseen ja varastoitumiseen. Koneiden huoltotoimet, öljynvaihdot yms tulisi lähtökohtaisesti suorittaa pohjavesialueen ulkopuolella. Riskejä vähentäisi osaltaan sähköverkosta energiansa ottava murskauslaitos. Myös työkoneiden ja autojen pysäköintialueet tulisi olla suojattuja tai pohjavesialueen ulkopuolella.

Mahdollisista onnettomuustilanteista toiminnanharjoittajan tulisi tehdä välittömästi ilmoitus pelastuslaitokselle, ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä alueella toimivalle vedenottajalle.”

Pohjois-Savon ELY-keskus on lausunut 5.8.2019 saapuneessa lausunnossaan mm. seuraavaa:

”Toiminta-alue sijoittuu Lehmimäki-Karjalankankaan vedenhankintaa varten tärkeälle pohjavesialueelle sekä Hiisiharju-Laajakankaan vedenhankintakäyttöön soveltuvalle pohjavesialueelle. Pohjois-Savon

maakuntakaavassa 2030 alue sijoittuu EO2 -alueelle. Alueella ei ole yleiskaavaa tai asemakaavaa. Toiminta-alueella ei ole muita suojeluvaroja.

Toimintaan tarvittavista laitteistosta ja kalustoista mahdollisesti aiheutuvat vuodot maaperään on estettävä jo ennalta asianmukaisilla suojauksilla ja muilla varotoimenpiteillä.

Nestemäisten polttoaineiden, voiteluaineiden ja muiden pohjavedelle vaaraa aiheuttavien aineiden varastointi sekä kuljetus- ja maansiirtokaluston paikoitus ja polttonesteiden jakelupaikka on sijoitettava tukitoiminta-alueelle.

Tukitoiminta-alue on varustettava vettä heikosti läpäisevällä pinnoitteella tai suojakalvolla. Mikäli alueella säilytetään öljytuotteita, on säiliöiden oltava kaksoisvaipallisia tai ne on sijoitettava niiden tilavuutta vastaavaan katoksella varustettuun suoja-altaaseen. Polttonesteiden jakelulaitteistossa on oltava järjestelmä ylitäytön estämiseksi.

Murskauslaitoksen ja motorisoitujen seulojen alla oleva maaperä on suojattava. Suojaus tulee olla tehtynä niin, että murskauslaitoksesta tai seulasta, niiden polttoainetankeista ja tankkauksista ei ole mahdollista vahinkotapauksessa päästä polttoainetta maaperään. Pohjois-Savon ELY-keskus katsoo, ettei murskauslaitosta tule sijoittaa Lehmimäki-Karjalankankaan pohjavesialueelle.

Maa-ainesten ottaminen ja pohjavesialueella edellyttää, että toiminnan aiheuttaman pohjavesiriskin takia toteutetaan pohjaveden pinnankorkeuden ja laadun tarkkailua.

Pohjois-Savon ELY-keskus katsoo, että ottoalueen eteläpuolelle on asennettava uusi öljyisten näytteiden ottoon soveltuva pohjaveden havaintoputki.

Pohjaveden pinnankorkeutta on seurattava 2 kertaa vuodessa uudesta asennettavasta havaintoputkesta sekä havaintoputkesta P100/11. Pohjaveden laatinäyte on otettava ennen toiminnan aloittamista, säännöllisesti toiminnan aikana (kerran vuodessa, mikäli ototoimintaa on vuoden aikana ollut) sekä toiminnan loputtua. Pohjaveden laatinäyte on otettava sekä uudesta asennettavasta havaintoputkesta että havaintoputkesta P100/11.

Maa-ainesten ottotoiminnan vaikutuksia seurataan pohjavedestä seuraavin laatuparametrein: väri, sameus, happi, pH, sähkönjohtavuus, hiilidioksidi, kovuus, CODMn tai TOC, nitraattityppi, kloridi, sulfaatti, rauta, mangaani, öljyhiilivedyt (öljyhiilivetyjakeet C10-40 ja bensiinijakeet C5-10).

Toiminta-alueelle on suositeltavaa tehdä varautumissuunnitelma onnettomuuksien ja poikkeuksellisten tilanteiden varalta.

Jälkihoitotoimenpiteenä on alueelle muodostettava kasvukerros kasvillisuudelle. Kasvillisuus on palautettava alueelle istuttamalla ja siementämällä. Pohjois-Savon ELY-keskus suosittelee jälkihoitotoimenpiteiden toteuttamista heti toiminnan sen salliessa. Kokonaisuudessaan jälkihoitotoimenpiteet on tehtävä ennen lupa-ajan loppumista.

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus korostaa, että toiminnanharjoittaja on aina vastuussa pohjavedelle aiheuttamastaan vahingosta.

Toiminta voidaan toteuttaa hakemuksen ja suunnitelman mukaisesti, mikäli edellä mainitut sekä liitteenä olevat asiat otetaan toiminnassa ja lupamääräyksissä huomioon.”

Ylä-Savon Vesi Oy on 12.8.2019 saapuneessa lausunnossaan todennut mm. seuraavaa:

”Toiminnan sijoittuminen kahden pohjavesialueen rajalle on kuvattu ottosuunnitelmassa. Pohjavesialueiden rajan merkitys on häilyvä, eikä karttaan piirretty viiva määritä todellista vedenjakajaa. Periaatteessa myös louhinnalla voi olla vaikutusta veden virtaussuuntiin. Vesihuollon turvaamisen kannalta olisi keskeistä tietää, voidaanko varmuudella todeta, että toimintaan liittyvä pohjaveden pilaantumisen riski kohdistuu yksin Hiisiharju-Laajakankaan pohja-vesialueeseen, joka määritellään toistaiseksi hyödyntämättömänä 2-luokkaan.

1-luokan pohjavesialueella Lehmimäki-Karjalankangas sijaitsee tukkuvesi-yhtiön Myllyjärven vedenottamo, jonka 1000 m³/d vedenotto-
luvasta on hyödynnetty viime vuosina 500-800 m³/d. Vaikka etäisyys maanottoalueelle on jopa n. 2 km, virtaussuuntien perusteella vedenjakajan eteläpuolinen pohjaveden saastuminen pilaisi veden myös Myllyjärven vedenottamalla.

Edelliseen lupaan verrattuna kaivutasoon haetaan 10 m laskua tasosta + 105.00 tasolle + 95.00. Pohjaveden pinnan seurannassa huippukorkeudeksi on saatu + 90,99. Tukkuvesiyhtiön seurannassa lähin pohjavesiputki on varsin etäällä, yli kilometrin päässä maanottoalueelta, pohjavesialueella Lehmimäki-Karjalankangas. Siellä maksimi on + 95.62 (1.5.2008) ja minimi + 94.52 (1.4.2011).

Maanottoalueen pohjavedenpinnan seurannassa tuskin on saatu todellista pohjaveden maksimitasoa. Korkeampia tasoja olisi mitattu, jos mittausdataa olisi pitemmältä aikaa, tai mittaus olisi ajoitettu toukokuulle. Vuoden sisäistä vaihtelua on vaikeaa arvioida, mutta se rajoittunee muutamiin kymmeniin sentteihin.

Ottosuunnitelman mukaan suojakerroksen paksuudeksi jää noin 4.0 m. Kaivutason määrittämiseksi tulee käyttää suojakerrospaksuutta, joka on vähintään 4 m.

Kartoituksen osalta on ilmoitettu käytetyn N2000, mutta muissa osissa otto-suunnitelmaa korkeusjärjestelmää ei ole ilmoitettu. Jos pohjavedelle on käytetty N60, ja järjestelmiä käytetään ristiin muunnos unohtaen, voi suojakerroksesta päästä leikkautumaan n. 30 cm.

Pohjaveden pinta- ja laatutiedot voitaisiin toimittaa myös vedenottajalle.”

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo on 21.8.2019 saapuneessa lausunnossaan todennut mm. seuraavaa:

”Alueella sijaitsee Lehmimäki-niminen muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjäänös (rek.tunnus 1000014784). Kyseessä on Pohjois-Savon laajin pyyntikuoppaketju, joka koostuu ainakin 145 kuoppajäännteestä. Lähes yhtenäinen kuoppaketju lähtee Lehmimäen eteläpuolelta, jatkuu itäpuolelle ja päättyy pohjoispuolella olevan Laajakankaan pohjoislaitaan. Lehmimäen itäpuolella, ketjun puolen välin paikkeilla, kuoppaketju haarautuu Kalliomäen suuntaan parin sadan metrin verran. Kohde on havaittu Vieremän harjualueiden inventoinnissa vuonna 2010 (Museovirasto/Vesa Laulu-maa). Tarkempia tietoja kohteesta voi tarkastella Museoviraston ylläpitämästä muinaisjäänösrekisteristä www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000014784. Lehmimäen pyyntikuoppaketju on ehdolla Museoviraston VARK-hankkeessa valtakunnallisesti merkittävien arkeologisten kohteiden listalle. Kiinteistön 925-418-1-54 koilliskulmaan jää pieni osa muinaisjäänöksen Laajakankaan eteläosaan sijoittuvasta osasta. Kiinteistöllä toimii myös motocross-rata. Maa-aineslupahakemuksen liitteenä olevassa käytösopimuksessa todetaan, että rata pienenee soran- ja hiekanoton edetessä. Radan toimintaan liittyen kohteessa on tehty arkeologinen maastotarkastus 27.5.2019 Kuopion kulttuurihistoriallisen museon toimesta sekä Museoviraston järjestämä maastokatselmus 9.7.2019. Tarkastus ja katselmus liittyvät radan laajenemiseen Lehmimäen muinaisjäänöksen alueelle. Asian käsittely on kesken.

Maa-ainesten ottosuunnitelmassa ja ympäristölupahakemuksen tekstiosiossa ja liitekartoilla muinaisjäänöstä ei mainita. Esimerkiksi Liite 1 (tekstiosa ympäristölupahakemukseen) sivulla 6 todetaan, että ”alueen lähellä ei myöskään sijaitse luonnonsuojelualueita tai muinaismuistoja tms”. Nyt esitetyssä suunnitelmassa Lehmimäen muinaisjäänöksen alueelle ei kohdistu ottosuunnitelman liitekarttojen mukaan ottotoimintaa, mutta maisemointikartan mukaiset maisemointiluiskat tulevat alueen koillisosassa lähes kiinni muinaisjään-

nösalueeseen. Suunnitelmassa mainitaan myös, että pintamaata varastoidaan alueen reunaosiin maisemointia varten.

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo toteaa, että kiinteistöllä sijaitsevalle muinaisjäännökselle on varattava riittävä suoja-alue, vähintään 20 metriä muinaisjäännöksen aluerajauksesta eikä maisemointia tai pintamaan varastointia tule osoittaa tälle alueelle.

Museo esittää myös lupaehtoihin lisättäväksi, että Lehmimäki-kohteeseen tulee kiinnittää erityistä huomiota, ja pyrkiä sen ympäristössä mahdollisimman luonnonmukaiseen työjälkeen sekä maa-aineston aikana että maisemoinnissa.

Ennen toimenpiteitä kiinteistölle sijoittuva Lehmimäen muinaisjäännöksen osa ja sen suoja-alue on merkittävä selvästi maastoon ja hankevastaavan on varmistettava, että kaikki alueella työskentelevät ovat tietoisia suojelukohteesta. Lisäksi muinaismuistolain 14§:n ja 16 §:n mukaan, mikäli maata kaivettaessa tai muutoin tavataan merkkejä ennalta tuntemattomasta muinaisjäännöksestä tai löydetään muinaisesine, tulee työt keskeyttää välittömästi ja ottaa yhteyttä museoviranomaiseen. Jos ottoalueelle on määritetty lupavastaava, museo muistuttaa, että lupavastaavan tarkastusvelvollisuuksiin kuuluu tarkastaa, että ottotoiminnassa on noudatettu muinaismuistolakia ja museon lausuntoa.”

14.4 Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

14.5 Vastine

Hakija on 2.9.2019 saapuneessa vastineessa todennut mm. seuraavaa:

”Vastine Kuopin kulttuurihistoriallisen museon lausuntoon

Katselmuksessa 9.7.2019 Museoviraston edustaja ilmoitti, että heillä on pyyntikuoppien koordinaattitieto. Jos saamme niiden pyyntikuoppien koordinaatit, jotka sijaitsevat ottoalueella, merkkamme kuopat maastoon. Nämä alueet rajataan ottoalueen ulkopuolelle eikä niiden päälle kasata pintamaita.

Vastine Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän lausuntoon

Toiminta-alueesta noin 80% on 2-luokan Hiisiharju-Laajakangas aluetta ja noin 20% 1-luokan Lehmimäki-Karjalankangas aluetta.

Alueella on vain yksi kuormaus kone, joka tankataan erillisellä varastoalueella olevasta polttoainevaraston säiliöstä. Polttoaine varastora-

kennus sijaitsee Pitkälän tilalta vuokratulla alueella (Ouluntien puoleista rajaa vasten) maanpinnan korkeus varastoalueella 131,00. Polttoaine varaston edessä on betoninen laatta koneen tankkausta varten. Laatta varustettu hiekanerotus- ja öljynerotus kaivoilla, laatta kallistettu reunoilta keskusta, että sadevedet valuvat kaivoon. Lukitus polttoainevarastossa betonialtaaseen sijoitettu 3000 litran säiliö ja 300 litraa imeytysturvetta. Alueella on myös parkkialue, joka on suojattu aikaisemman ympäristöluvan ohjeiden mukaan muovikalvolla ja 0,5 m silttimaakerroksella.

Murska sijoitetaan aina pohjavesialue 2 puolelle.

Koneita ei huolleta eikä vaihdeta öljyä pohjavesialueella. Koneet vietään huoltoon ja öljynvaihtoon RK-asennukselle Kiuruvedelle tai Ville Koljoselle Salahmin korjaamoon.

Murskaus- ja seulontaurakoitsijoilla on erilliset polttoainevarastot, joiden suojaukset hyväksyy ympäristötarkastaja (murskauksen aloitus- ja lopetustarkastus) aina kun urakoitsijat tulevat murskaamaan.

Savon Voimalta on 30.9.2011 saatu tarjous energianottamisesta sähköverkosta. Tarjouksen mukaan kustannukset ovat 51 350 €. Huomioiden ympäristöluvassa haettu kokonaistoimintakapasiteetti on energian ottaminen sähköverkosta kohtuutonta. Toimintaa harjoitetaan ympäristöluvan ehtojen, ympäristönsuojelulain sekä Valtioneuvoston asetuksen kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) mukaisesti, millä pienennetään pohjaveden pilaantumisriski sille tasolle, että toiminnan harjoittaminen on turvallista. Muuntamon sijoittaminen alueelle olisi suurempi riski kuin aggregaatti sillä muuntamo olisi alueella pitkiäkin aikoja valvomatta. Aggregaatti ja muu murskaukseen liittyvä laitteisto vietään aina alueelta pois murskauksen päätyttyä. Lupahakemuksessa murskauslaitos sijoitetaan aina 2 -luokan pohjavesialueelle.

Liitteenä Yrityksen ohje: Toiminta Onnettomuustilanteissa
TOIMINTA ONNETTOMUUSTILANTEESSA

Tee turvallisuuden vaatimat asiat

- pelasta
- estä lisäonnettomuudet
- anna hätäensiapu

Soita 112, kerro faktat

- mitä
- missä
- milloin
- kenelle
- älä sulje puhelinta ennen kuin saat luvan

Ilmoita heti projektijohdolle

Vastine Ylä-Savon vedelle

Murska-asema sijoitetaan aina pohjavesi alue 2 Hiisiharju-Laajakangas alueelle. Murskauslaitoksen ja seulojen alle tehdään luvan mukaiset suojaukset ja altaat. Tässä luvassa louhinta suoritetaan 2-luokan pohjavesialueella (edellisessä luvassa louhinta suoritettiin 1-luokan pohjavesialueelta).

Lopullinen ottotaso oli edellisessä luvassa myös 95,00. Suojakerroksen paksuus on lupaehtojen mukainen vähintään 4m.

Kaikki kartoitukset on korkeusjärjestelmän N2000 mukaan.

Pohjaveden tarkkailutukset toimitetaan halukkaille.

Vastine Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausuntoon

Murska-asema sijoitetaan aina pohjavesi alue 2 Hiisiharju-Laajakangas alueelle. Murskauslaitoksen ja seulojen alle tehdään luvan mukaiset suojaukset ja altaat.

Alueella on vain yksi kuormaus kone, joka tankataan erillisellä varastoalueella olevasta polttoainevaraston säiliöstä. Polttoaine varastorakennus sijaitsee Pitkälän tilalta vuokratulla alueella (Ouluntien puoleista rajaa vasten) maanpinnan korkeus varastoalueella 131,00. Polttoaine varaston edessä on betoninen laatta koneen tankkausta varten. Laatta varustettu hiekanerotus- ja öljynerotus kaivoilla, laatta kallistettu reunoilta keskustaan, että sadevedet valuvat kaivoon. Lukitus polttoainevarastossa betoninen suoja-altaaseen sijoitettu 3000 litran säiliö ja 300 litraa imeytysturvetta. Polttoainesäiliössä on ylitäytönestin. Alueella on myös parkkialue, joka on suojattu aikaisemman ympäristöluvan ohjeiden mukaan muovikalvolla ja 0,5 m silttimaakerroksella.

Koneita ei huolleta eikä vaihdeta öljyä pohjavesialueella. Koneet vietään huoltoon ja öljynvaihtoon RK-Asennukselle Kiuruvedelle tai Ville Koljoselle Salahmin korjaamoon.

Murskaus- ja seulonta urakoitsijoilla on erilliset polttoainevarastot, joiden suojaukset hyväksyy ympäristötarkastaja (murskauksen aloitus- ja lopetustarkastus) aina kun urakoitsijat tulevat murskaamaan.

Pohjaveden pinnankorkeuden uusi tarkkailu putken sijoittaminen alueen eteläpuolelle on mahdoton, koska alue rajoittuu kallioon eteläreunalta. Otto alueen eteläpuolella on Savon Kuljetuksen ottoalue. Uuden putken sijoittaminen olisi mahdollista jonnekin Savon Kulje-

tuksen ottoalueelle, ellei Savon Kuljetuksen alue olisi louhittua aluetta (kallio).

Liitteenä Yrityksen ohje: Toiminta Onnettomuustilanteissa (kirjattu jo aiempaan vastineeseen)."

Valmistelijan päätösehdotus:

15. YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Ympäristölautakunta myöntää 15 vuodeksi Salahmin Sora Oy:lle maa-ainelain 4 a §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottoon (koko-naisottomäärä 750 000 k-m³ ja vuotuinen ottomäärä n. 50 000 k-m³) Jolleikonmäen maa-ainosalueelle tilalla Jolleikonmäki (925-418-1-54) ottamissuunnitelman (saapunut 15.9.2019) mukaiselle ottamisalueelle sekä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan louhintaan ja murskaukseen.

Hakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa mainitun lisäksi on noudatettava seuraavia määräyksiä:

16. LUPAMÄÄRÄYKSET

Yleiset lupamääräykset

1. Ennen toiminnan aloittamista alueella on pidettävä aloitustarkastus, jossa käydään läpi lupaan liittyvät asiat.

2. Ottoalue on merkittävä maastoon niin, että alueen raja, pohjavesi-alueiden raja ja alueen alin ottotaso ovat nähtävissä koko ottamistoiminnan ajan. Alimman ottotason merkinnät tulee olla ainakin niissä paikoissa, mistä kulloinkin otetaan. Oton aikana jyrkät ottorintaukset on merkittävä selvästi ja alueella liikkuja on varoitettava kyltein. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on estettävä puomilla tai vastaavalla järjestelyllä.

3. Alin ottotaso on + 105 m (N2000). Pohjaveden ylimmän havaitun tason ja alimman ottotason väliin tulee jäädä vähintään 4 m paksuinen häiriintymätön suojamaakerros. Pohjaveden ylin havaittu korkeus putkissa (PV67/68) on ollut + 90,99 m (N60) (korkeusjärjestelmässä N2000 tulos on +91,29). Pohjaveden asemaa muuttavaa kaivua tai ottotason (+105 m (N2000)) alapuolisia massanvaihtoja ei sallita.

4. Maa-ainesten ottoa tai pintamaiden varastointia ei saa ulottaa lähi-alueella ja osittain kiinteistöllä Jolleikonmäki sijaitsevan Lehmimäen muinaisjäänneksen (pyyntikuopat) alueelle. Lisäksi muinaisjäännealueelle on varattava vähintään 20 metrin suojaluokka, muinaisjään-

nöksen aluerajauksesta mitattuna.

Muinaismuistoalueeseen tulee kiinnittää erityistä huomiota, ja pyrkiä sen ympäristössä mahdollisimman luonnonmukaiseen työjälkeen sekä maa-ainesoton että maisemoinnin aikana.

Kesäkuun 2020 loppuun mennessä kiinteistölle Jolleikonmäki sijoittuva Lehmimäen muinaisjäännöksen osa ja sen suoja-alue (vähintään 20 m) on merkittävä selvästi maastoon. Toiminnan vastuuhenkilön on varmistettava, että kaikki alueella työskentelevät ovat tietoisia suojelukohteesta.

Lisäksi muinaismuistolain 14§:n ja 16 §:n mukaan, mikäli maata kaivettaessa tai muutoin tavataan merkkejä ennalta tuntemattomasta muinaisjäännöksestä tai löydetään muinaisesine, tulee työt keskeyttää välittömästi ja ottaa yhteyttä museoviranomaiseen ja luvan valvojan.

Perustelut: Määräykset 1 - 4 ovat tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi. Alkutarkastus on tarpeen pitää, jotta varmistutaan, että luvan määräykset ovat selvillä ja määräysten mukaiset toimet on tehty ennen ottotoiminnan jatkamista. Ottamisalueen merkintävaatimuksen tarkoituksena on varmistaa, että ottotoiminta pysyy suunnitelluissa rajoissa ja ettei ottotoiminta ulotu muinaismuistoalueelle. Lisäksi se helpottaa ottamistoiminnan valvontaa ja seurantaa. Jyrkät ottorintaukset on merkittävä kunnolla maastossa liikkuvien turvallisuuden vuoksi. (MaL 11 §, MaA 2 §, Muinaismuistolaki 295/1963 1,4,14,16 §)

5. Toimintaa voidaan harjoittaa hakemuksessa esitettyjen toiminta-aikojen mukaisesti. Päivittäiset toiminta-ajat ovat seuraavat: Toiminnot ovat sallittuja arkipäivisin (ei arkipyhinä)

poraaminen ma-pe klo 7 - 21

räjäytykset ja rikotus ma-pe 8 - 18

murskaaminen ma-pe 7 - 22

kuormaukset ja kuljetukset ma-la klo 6 - 22

Perustelut: Toiminta-ajat ovat hakijan esittämät. Toiminta sijoittuu yli 500 metrin etäisyydelle lähimmistä häiriintyvistä kohteista (YSL 17, 52 §, NaapL 17 §, Vna 800/2010 8 §, MaL 11 §)

6. Kivenmurskaamatoiminnan jokaisen toimintajakson käynnistymisestä ja kestosta on ilmoitettava etukäteen (vähintään viikkoa ennen) kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla on myös ilmoitettava louhinta- ja murskaustyöstä vastuussa olevan tahon yhteystiedot. Toiminnan saa aloittaa vasta, kun valvova viranomainen on tarkastanut ja hyväksynyt aseman laitteineen.

Perustelut: Haitalliset ympäristö-, terveys- ja viihtyisyysvaikutukset on estettävä ennalta tai, jos se ei ole mahdollista, niin haitat on minimoitava ja torjuntatoimet on aloitettava mahdollisimman joutuisasti. Ilmoittaminen viranomaisille on tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi sekä valvonnan ja viranomaisen ohjeiden antamisen mahdollistamiseksi. (YSL 6-7, 16-17, 52, 66, 133 ja 134 §, VNa 800/2010 12 §)

Melu, hiukkaset ja pöly

7. Toiminnasta aiheutuva melutaso (myöskään alueella olevien muiden toimintojen melu huomioiden) ei saa asumiseen käytettävillä alueilla ulkona ylittää päiväajan (klo 7-22) keskiäänitasoa LAeq 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla toiminnasta aiheutuva päiväajan (klo 7-22) keskiäänitaso (LAeq) ei saa ylittää 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB. Mikäli toiminnasta epäillään aiheutuvan meluhaittaa, tulee toiminnanharjoittajan selvittää melutaso mittauksin häiriintyvässä kohteessa. Jos toimintaa harjoitetaan samaan aikaan Savon Kuljetus Oy:n murskaus- ja louhintatoiminnan kanssa, tulee melumittauksen tehdä silloin, kun Savon Kuljetus Oy:n toiminta on käynnissä. Mittausten tekijällä tulee olla riittävä kokemus ja asiantuntemus melumittauksista. Mittaustulokset tulee toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Jos melu sisältää iskumaista tai kapeakaistaista melua, mittaustulokseen on lisättävä 5 dB ennen sen vertaamista asetettuun raja-arvoon.

Meluhaittojen torjumiseksi melulähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle tai melun leviämistä vähentävien rakenteiden läheisyyteen.

Perustelut: Määräyksessä on annettu raja-arvot melutasolle, joka toiminnasta saa aiheutua ilman, että se aiheuttaisi terveyshaittaa lähimmissä häiriintyvissä asuin-kohteissa. Melutasorajat perustuvat asetukseen 800/2010, jossa melutason ohjearvot on säädetty raja-arvoiksi. Melumittaukset ovat tarpeen, jotta saadaan selville laitoksen melutaso, jos sen epäillään ylittävän. Mittaustulosten perusteella voidaan arvioida tarvetta lisätä meluntorjuntatoimia tai muuttaa toimintaa muutoin. Mittaustulosten luotettavuuden kannalta on tarpeen, että mittauksista vastaa ulkopuolinen taho, jolla on riittävät edellytykset mittausten tekemiseen. (YSL 6-7, 8, 49, 52 ja 62 §, VNp 993/1992, VNa 800/2010 7, 13 §, MaL 11 §, MaA 2 §)

8. Toiminnasta aiheutuvien hengitettävien hiukkasten (PM10) pitoisuus ulkoilmassa alueilla, joilla asuu tai oleskelee ihmisiä, ei saa ylittää vuorokausikeskiarvona 50 µg/m³. Pölyämistä on tarkkailtava toiminnan aikana ja tarvittaessa todentaa toiminnan aiheuttama ympäristön pölypitoisuus ja -laskeuma tarkoitukseen soveltuvin menetelmin ja mittauksin.

9. Pöylähteet on teknisten mahdollisuuksien mukaan sijoitettava toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Maa-ainesten varastointi ja käsittely sekä alueet, joilla työkoneet ja kuljetuskalusto liikkuvat, tulee hoitaa niin, että haitallinen pölyäminen voidaan tehokkaasti estää. Pölyämisen estämiseksi murskaamossa on mahdollisuuksien mukaan käytettävä koteloituja kuljettimia ja kastelua. Myös toiminta-alueen teitä on tarvittaessa kasteltava pölyämisen estämiseksi. Kallion porauksessa on käytettävä pölynsidontalaitteistolla varustettua poravaunua tai muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käytökelpoista tekniikkaa.

Perustelut: Määräyksillä 8 - 9 varmistetaan, että toiminnan aiheuttamasta pölystä ei aiheudu lähikiinteistöillä terveyshaittaa tai kohtuutonta viihtyvyyshaittaa. Pölyntorjunnan on oltava tehokasta myös ajanjaksoina, jolloin veden käyttäminen pölyntorjunnassa ei ole mahdollista. (YSL 8, 17, 49 ja 52 §, NaapL 18 §, VNa 800/2010 4, 5 ja 13 §, MaL 11 §, MaA 2 §)

Maaperän sekä pohja- ja pintavesien suojaaminen

10. Alueelle ei saa tuoda muualta maa-aineksia ilman valvontaviranomaisen suostumusta.

11. Murskauslaitoksen tarvitsema energia on tuotettava aggregaattilaitteella, joka on sijoitettava erilliseen kuljetuskonttiin tai erilliselle kuljetusalustalle suoja-altaaseen. Aggregaatti ja aggregaatin tarvitsema polttoainesäiliö on sijoitettava öljynkestävästä vähintään 1 mm vahvuudesta muovista tai vastaavan tiiveysasteen saavuttavasta materiaalista rakennettuun vallitilaan, joka on täytetty 20-30 cm paksulla kerroksella hienojakoista maa-ainesta. Tiivistyksen on ulotuttava vähintään 1,5 metrin etäisyydelle alueilta, joilla varastoidaan polttoaineita. Jos suojaukset halutaan tehdä jollain muulla tavoin kuin mitä yllä on esitetty, tulee suunnitelma suojausten tekemisestä toimittaa valvovalle viranomaiselle hyväksyttäväksi hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista. Suunnitelmaan tulee sisällyttää luotettava selvitys käytettävien materiaalien öljyn pidättävyydestä.

Suojausrakenteet on pidettävä kunnossa ja niiden kunto on tarkistettava päivittäin.

12. Jos murskauslaitos sijoitetaan 1-luokan pohjavesialueen puolelle, tulee laitoksen tarvitsema energia ottaa sähköverkosta. Sähkömuuntamon rakenteen ja suojausten on oltava sellaiset, että muuntamoöljyä ei pääse maaperään. Selvitys muuntamon suojauksesta on esitettävä viimeistään laitoksen aloitustarkastuksella.

13. Pitkälä-tilalla olevalla varastoalueella oleva polttoaineen varasto- ja tankkauspaikka on pidettävä suojattuna vähintään 1 mm paksui-

sesta tiiviistä ja polttoaineen kestävästä hitsatuin saumoin tehtävästä muovikalvosta tehdyllä suojauksella tai vähintään 20 cm paksulla vesitiiviistä betonista (K 30 tai parempi) tehdyllä suojauksella. Suojatun alueen on oltava niin suuri, että myös vahinkotapauksissa voidaan maahan valunut polttoaine kerätä talteen. Suojattu alue on erotettava ympäröivästä alueesta kallistuksin. Suojatulle alueelle valuneet nesteet on johdettava hiekanerotuskaivon kautta öljynerotuskaivoon tiiviitä rakenteita käyttäen.

Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä. Kaikissa käytettävissä polttoainesäiliöiden jakelulaitteistoissa tulee olla ylitäytönesto ja laponesto. Säiliöiden täyttöputket ja jakelulaitteet on oltava lukittuna, kun alueella ei työskennellä. Säiliöiden täytöt on tehtävä valvotusti.

Perustelut: Määräykset 10 – 13 ovat tarpeen pohjaveden pilaantumisen ennalta ehkäisemiseksi. Muualta tuodut maa-ainekset lisäävät pohjaveden pilaantumisvaaraa. Muun kuin aggregaatti tai sähkökäyttöisen murskausaseman käyttäminen sekä polttoaineiden käsittely (muun muassa säiliöiden täyttö sekä koneiden ja autojen tankkaus) ja varastointi alueella aiheuttaisivat merkittävän pohjaveden pilaantumisriskin. Toiminta sijoittuu Hiisiharju-Laajakankaan 2-luokan ja Lehmimäki-Karjalankankaan 1-luokan pohjavesialueille. 2-luokan alueella virtaussuunta on pohjoiseen ja 1-luokan alueella pohjaveden virtaussuunta on toiminta-alueelta Myllyjärven vedenottamolle päin. Hakemuksessa esitetty polttoöljykäyttöisen murskauslaitoksen suojaustoimenpiteet eivät ole riittävän tehokkaita estämään pohjaveden pilaantumisvaaran toiminta-alueen maaperä- ja pohjavesiolosuhteissa, jonka vuoksi laitoksen käyttämä energia on tuotettava aggregaatilla.

14. Murskausaseman öljyä sisältävät alueet tulee suojata 1 mm vahuisella polttoainetta kestävällä muovilla, jonka päälle tulee 20 cm:n maakerros tai muu vastaava tiivis rakenne. Suoja-alueet on varustettava reunakorokkeella tai -vallilla. Suoja-alueen tulee olla niin laaja, että vuodot maaperään eivät ole mahdollisia.

15. Mikäli alueella käytetään motorisoituja seuloja, on myös niiden alla oltava maaperä suojattava.

16. Voiteluaineet ja muut ympäristölle vaaralliset aineet on varastoitava pohjavesialueen ulkopuolella tiiviissä astioissa katetussa tilassa, jossa lattia on tiivis ja voiteluaineita kestävä ja joka on varustettu korotetuilla reunoilla siten, että vuodot eivät pääse maaperään ja ne voidaan kerätä talteen. Asiattomien pääsy varastoon on estettävä lukituksella. Voiteluaineiden tilapäinenkin varastointi suojaamattomalla paikalla on kielletty.

17. Koneiden huoltotoimenpiteet tulee tehdä muualla kuin toiminta-alueella. Mikäli koneille joudutaan tekemään alueella välttämättömiä huoltotoimenpiteitä, tulee ne tehdä tiivistetyllä tukitoiminta-alueella tai paikat on suojattava imeytysmatolla, muovikalvolla tai vastaavalla tiiviillä rakenteella, joilla voidaan estää vuotojen pääsy maaperään ja pohjaveteen.

18. Jos pohjavesialueella paikoitetaan työkoneita tai autoja, niiden paikoitus on sijoitettava suojatulle tukitoiminta-alueelle.

19. Ottoalueen valumavedet tulee tarvittaessa johtaa laskeutusaltaan kautta kivipölyn poistamiseksi. Mahdollinen laskeutusallas on tarkistettava ja kunnostettava sekä tyhjennettävä säännöllisesti. Ottotoiminta on toteutettava niin, että sade- ja valumavedet eivät pääse lammikoitumaan alueelle.

20. Suolan ja muiden pohjavedelle ja maaperälle haitallisten aineiden käyttö pölynsidonnassa on kielletty.

Perustelut: Määräykset 14 - 20 ovat tarpeen maaperän sekä pohja- ja pintaveden pilaantumisen estämiseksi. Koneiden ja ajoneuvojen huoltojen yhteydessä, polttonesteitä varastoitaessa, polttoainesäiliötä täytettäessä tai ajoneuvoja ja työkoneita tankatessa maahan voi päästä valumaan aineita, jotka pilaavat maaperää ja aiheuttavat pohjaveden pilaamisvaaran. Myös voiteluaineita ja muita kemikaaleja voi päästä maaperään ja pohjaveteen, jos niitä ei varastoida tiivispohjaisessa varastossa. Toiminta-alueelta tulevista sade- ja sulamisvesistä voi aiheutua haittaa laskuojien sekä lähivesistön ja pohjaveden vedenlaadulle. (YSL 16-17, 49, 52 ja 66 §, VNa 800/2010 9 § ja MaL 11§, MaA 2 §)

Jätehuolto

21. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Jätehuolto on järjestettävä siten, ettei siitä aiheudu ympäristön roskaantumista, maaperän pilaantumista eikä haittaa terveydelle eikä ympäristölle. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on kerättävä erilleen muista jätteistä ja toimitettava luvan omaavaan vastaanotto-paikkaan. Jätteitä ei saa polttaa eikä haudata.

22. Vaaralliset jätteet on säilytettävä suljetussa ja katetussa tilassa erillään muista jätteistä ja toisistaan, niiden säilytykseen soveltuvissa varoaltain varustetuissa astioissa tai tiiviillä reunakorokkein varustellulla alustalla niin, että vuototilanteissa vaaralliset jätteet saadaan kerättyä talteen. Jäteastioissa tulee olla merkintä jätteiden laadusta ja vaarallisuudesta.

23. Kertyneet jätteet on toimitettava alueelta pois jokaisen toiminta-

jakson päätyttyä käsiteltäväksi luvan omaavaan laitokseen. Jätteistä on pidettävä kirjaa, josta ilmenee niiden määrä, laatu sekä toimitusaika ja -paikka. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa on jätteiden siirrostä laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenee valtioneuvoston jätteistä antaman asetuksen (179/2012) mukaiset tiedot.

24. Toiminta-alueella syntyvät käymäläjätteet on käsiteltävä asianmukaisesti.

Perustelut: Määräyksillä 21 - 24 vähennetään pohjaveden ja maaperän pilaantumiseriskiä sekä ehkäistään roskaantumista (YSL 7-8, 16-17, 58 ja 66 §, JäteL 8, 12-13, 15-17, 72-73, 118-121 §, Jäteasetus (Vna 179/2012) 7-9, 11, 17, 20 §, VNa 800/2010 11 §, MaL 11 §, MaA 2 §)

25. Luvan saajan on noudatettava toimintaan liittyvää kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa (päiväty 14.2.2019). Jätehuoltosuunnitelmaa on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava viiden vuoden kuluksa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Arvioinnista on ilmoitettava valvovalle viranomaiselle.

Perustelut: Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on tarpeen kaivannaisjätteen käsittelemiseksi asianmukaisesti. (YSL 114 §, MaL 5 a §)

Häiriö- ja poikkeustilanteet sekä toiminnan tarkkailu ja raportointi

26. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialansa tekniikan kehittymistä ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi varauduttava ottamaan käyttöön toiminnan kannalta parhaan tekniikan mukaisia mahdollisimman kehittyneitä ja tehokkaita laitteita sekä työmenetelmiä.

27. Luvan haltijalla tulee olla toimintasuunnitelma vahinkotapausten varalle. Vahinkotapauksista, kuten poltto- tai voiteluainevuodoista, on välittömästi ilmoitettava valvovalle viranomaiselle, pelastusviranomaiselle, Pohjois-Savon ELY-keskukselle, terveydensuojeluviranomaiselle ja alueella toimivalle vedenottajalle. Ympäristöön päässeet polttoaineet ja muut ympäristölle haitalliset aineet on kerättävä välittömästi talteen. Öljyvetojen varalta on oltava käytössä imeytysainetta ja säilytyspaikka öljyntyneelle maa-ainekselle pohjavesialueen ulkopuolella. Alueella tulee olla varattuna koko ajan öljyn torjuntaan tarkoitettua imeytysainetta. Lisäksi kaikille alueella työskenteleville on tuotava tietoon alueen sijoittuminen 1 ja/tai 2-luokan pohjavesialueelle, vedenottamon läheinen sijainti sekä selkeät toimintaohjeet vahinkotapausten varalle. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminta-alueella on oltava riittävä alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalusto. Laitteiden läheisyydessä on oltava hätäkytkimet sekä

ohjeet menettelystä vuotoja tulipalotapauksissa.

28. Luvan saajan tulee esittää ennen toiminnan aloittamista suunnitelma pohjavesien pinnankorkeuden ja laadun tarkkailusta, joka toimitetaan ennen toiminnan aloittamista valvovalle viranomaiselle hyväksyttäväksi. Suunnitelma tulee toimittaa myös Pohjois-Savon ELY-keskukselle.

Toiminta-alueen eteläpuolelle on asennettava uusi öljyisten näytteiden ottoon soveltuva pohjaveden havaintoputki, jota voidaan käyttää alueen maa-ainesten otto- ja murskaustoiminnan tarkkailuun. Putken sijainnista on esitettävä helmikuun 2020 loppun mennessä suunnitelma hyväksyttäväksi luvan valvojalle ja putki on asennettava elokuun 2020 loppuun mennessä.

Pohjaveden pinnankorkeutta on seurattava 2 kertaa vuodessa putkista P67, P68, P100/11 ja uudesta asennettavasta havaintoputkesta. Pohjaveden laatu näyte on otettava sekä uudesta asennettavasta havaintoputkesta että havaintoputkesta P100/11. Pohjaveden laatu näyte on otettava ennen toiminnan aloittamista, säännöllisesti toiminnan aikana (kerran vuodessa, mikäli ottotoimintaa on vuoden aikana ollut) sekä toiminnan loputtua. Maa-ainesten ottotoiminnan vaikutuksia seurataan pohjavedestä seuraavin laatuparametrein: väri, sameus, happi, pH, sähkönjohtavuus, hiilidioksidi, kovuus, CODMn tai TOC, nitraattityppi, kloridi, sulfaatti, rauta, mangaani, öljyhiilivedyt (öljyhiilivetyjakeet C10-40 ja bensiinijakeet C5-10).

Tarkkailutulokset tulee toimittaa tiedoksi valvovalle viranomaiselle, Pohjois-Savon ELY-keskukselle, terveydensuojeluviranomaiselle sekä alueella toimivalle vedenottajalle.

29. Luvan saajan on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä toimitettava valvovalle viranomaiselle laitoksen edellistä vuotta koskeva raportti, josta käyvät ilmi seuraavat tiedot:

- Räjäytysten määrät ja päivämäärät
- Murskauslaitoksen toimintapäivät ja kokonaiskäyttötunnit
- Tiedot tuotteiden määristä
- Käytettyjen polttoaineiden sekä pääraaka-aineiden määrät
- Toimenpiteet melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi
- Jätteiden määrä, varastointitapa ja toimituspaikat
- Tiedot mahdollisista häiriötilanteista ja niiden aikana syntyneistä päästöistä.

Yhteenvedon perusteena oleva kirjanpito on säilytettävä vähintään kolme vuotta.

Perustelut: Määräyksillä 26 - 29 ehkäistään haitallisia ympäristövai-

kutuksia. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä aiheuttamiensa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista ja sen mukaan käytettävä parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa. Alueella toimivien toimijoiden tulee olla tietoisia alueen sijoittumisesta 1 ja 2-luokan pohjavesialueille, jotta kukin taho voi suunnitella työvaiheensa siten, että riski pohjaveden pilaantumiselle pysyy mahdollisimman pienenä. Toiminnanharjoittaja on aina vastuussa pohjavedelle aiheutuneesta vahingosta. Toiminta-alueelta tulevista sade- ja sulamisvesistä voi aiheutua haittaa laskuojien ja lähivesistön vedenlaadulle. Mahdollisen laskeutusaltaan toimintaa tulee tarvittaessa tehostaa, jos toiminnan vesistöseurannan yhteydessä tarvetta ilmenee. (YSL 6-7, 16-17, 52, 66, 133 ja 134 §, VNa 800/2010 12 §, MaL 11§, MaA 2 §)

Raportointi- ja kirjanpitomääräykset ovat tarpeen valvontaa varten. (YSL 8 ja 62 §, JäteL 12, 118-119 §, JäteA 20 §)

30. Luvan haltijan on ilmoitettava vuosittain tammikuun loppuun mennessä edellisenä vuonna otetut maa-ainemäärät ja laatu lupaviranomaiselle Notto-tietokantaan.

Perustelut: Luvan haltijan on maa-ainelain 23 a §:n mukaisesti ilmoitettava lupaviranomaiselle edellisenä vuonna otettujen maa-ainesten määrä ja laatu. (MaL 11, 23 §, MaA 9 §)

31. Ainesten ottamisen valvonnasta veloitetaan vuosittain tarkastusmaksu, jonka suuruus perustuu kunakin vuonna voimassa olevaan maa-ainestaksaan. Vuotuisen ottomäärään perustuvassa valvontamaksussa vuotuisena ottomääränä käytetään 50 000 m³-k.

Perustelut: Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän asiakasmaksujen 2019 mukainen valvontamaksu määräytyy seuraavasti: Arviodun vuotuisen ottomäärän mukaan 0,035 €/m³, kuitenkin vähintään 180 €.

Toiminnan lopettaminen

32 Toiminnan pysyvästä tai pitkäaikaisesta lopettamisesta tai toiminnan oleellisesta muuttumisesta on hyvissä ajoin ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli maa-ainesten ottotoiminnan yhteydessä ilmenee jotain sellaista, mikä estää maa-ainesten oton hyväksytyjen suunnitelmien mukaisesti, luvan haltijan on viipymättä ilmoitettava asiasta valvovalle viranomaiselle. Tätä lupaa ei voida siirtää kolmannelle osapuolelle ilman lupaviranomaisen hyväksyntää.

33. Ottotoiminnan jälkeen alue on siistittävä niin, että sinne ei jää jätettä, romua tai muuta sinne kuulumatonta ainetta tai tavaraa. Mahdolliset varastokasat on sijoitettava alueelle siten, että ne eivät estä

alueen jälkihoitoa. Mikäli alueelle ei esitetä hyväksytysti muuta käyttötarkoitusta, on alue palautettava metsämaaksi siementämällä ja istuttamalla puusto. Jos toiminta alueella ei jatku enää tämän lupakauden jälkeen, tulee luvan haltijan esittää 31.5.2034 mennessä maa-ainesviranomaiselle hyväksyttäväksi lopullinen, yksityiskohtainen alueen jälkihoitosuunnitelma.

34. Päätös on voimassa 15 vuotta, 31.12.2034 saakka. Alue tulee olla kokonaisuudessaan maisemoitu viimeistään luvan päättymispäivämäärään mennessä. Maisemointitöiden suorittamisesta tulee tehdä ilmoitus ympäristölautakunnalle lopputarkastuksen pitämiseksi.

Perustelut: Määräykset 32 - 34 ovat tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi. Alueen siistimisellä ehkäistään roskaantumista. Luvassa hyväksytään pääpiirteet alueen maisemoimiseksi oton jälkeen. Yksityiskohtainen suunnitelma on esitettävä viranomaiselle ennen lopullista maisemointia, jotta mm. alueen turvallisuus louhintatoiminnan jälkeen voidaan varmistaa. Siinä hyväksytään myös mm. alueen metsittämiseen liittyvät suunnitelmat. Samalla varmistetaan myös, että toiminnan vaikutukset maisemaan jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Maisemoinnista ilmoittaminen on tarpeen töiden suorittamisen valvomiseksi. (YSL 52, 94 ja 170 §, Jätel 72 §, MaL 10 - 11§, 13 – 14 §, MaA 7 - 8 §)

17. VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN JA LAUSUNTOIHIN

Muistutuksia tai mielipiteitä ei jätetty.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristöterveysvalvonnan lausunto

Lupamääräykset 3 sekä 10 - 20 on annettu maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisen estämiseksi.

Lupamääräyksessä 27 toiminnanharjoittajalta edellytetään toimintasuunnitelmaa vahinkotilanteiden varalle. Tällöin toiminnanharjoittaja on velvoitettu huomioimaan toimintansa riskit. Kaikkien alueella työskentelevien tulee olla tietoisia sijainnista pohjavesialueella.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

Lupamääräykset 3 sekä 10 - 20 on annettu maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisen estämiseksi.

Lupamääräyksessä 27 toiminnanharjoittajalta edellytetään toimintasuunnitelmaa vahinkotilanteiden varalle. Tällöin toiminnanharjoittaja on velvoitettu huomioimaan toimintansa riskit. Kaikkien alueella työskentelevien tulee olla tietoisia sijainnista pohjavesialueella.

Lupamääräyksessä 28 on edellytetty, että toiminnan pohjavesitarkkailusta tulee laatia suunnitelma ja että alueen eteläpuolelle tulee asentaa uusi pohjaveden tarkkailuputki.

Lupamääräykset 33 - 34 on annettu alueen jälkihoidosta.

Ylä-Savon Vesi Oy:n lausunto

Lupamääräykset 3 ja 10 - 20 on annettu maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisen estämiseksi. Lupamääräyksessä 3 on määrätty alimmasta ottotasosta, joka on säilynyt samana kuin aiemmassa luvassa (+105,00). Nyt luvan mukainen korkeusjärjestelmä on N2000, kun aiemmassa luvassa se oli N60. Näin ollen pohjavesipintaan jää yli 13 metrin häiriintymätön suojakerrospaksuus. Alimman ottotason alapuolisia massanvaihtoja ei sallita. Nykyisten pohjaveden tarkkailuputkien korkeusjärjestelmä N60 on huomioitu, kun saatuja tuloksia verrataan alimpaan sallittuun ottotasoon, joka on N2000 korkeusjärjestelmän mukainen.

Lupamääräyksessä 27 toiminnanharjoittajalta edellytetään toimintasuunnitelmaa vahinkotilanteiden varalle. Tällöin toiminnanharjoittaja on velvoitettu huomioimaan toimintansa riskit. Kaikkien alueella työskentelevien tulee olla tietoisia sijainnista pohjavesialueella.

Lupamääräyksessä 28 on edellytetty, että toiminnan pohjavesitarkkailusta tulee laatia suunnitelma ja että alueen eteläpuolelle tulee asentaa uusi pohjaveden tarkkailuputki. Siinä on myös määrätty, että pohjavedentarkkailutulokset tulee lähettää tiedoksi vedenottajalle. Uuden tarkkailuputken avulla voidaan tarkkailla etelään virtaavaa pohjavettä. ELY-keskus ei lausunnossaan ottanut kantaa nykyiseen 1- ja 2-luokan pohjavesialueiden rajaukseen, joten lupamääräykset on annettu nykyisen tiedon ja kartalle merkityn rajauksen perusteella.

Kuopion kulttuurihistoriallisen museon lausunto

Lupamääräyksessä 4 on edellytetty, että lähialueella oleva Lehmiäen muinaismuisto (pyyntikuoppa-alue) tulee suojella ja huomioida toiminnassa lausutun mukaisesti.

18. LUVAN VOIMASSAOLO

Lupa on voimassa 15 vuotta, eli 31.12.2034 saakka.

Perustelut: Maa-aineslupa ja ympäristölupa on haettu 15 vuodeksi. MAL 4a §:n ja YSL 47a §:n mukaisesti samaa hanketta koskevat maa-aines- ja ympäristölupa on käsiteltävä yhdessä ja päätettävä

samalla päätöksellä. MAL 4a §:n ja YSL 47a §:n mukaisen luvan voimassaoloon sovelletaan MAL 10 §:n mukaista voimassaoloa: Lupa myönnetään määräajaksi, hakemuksen mukaisesti 15 vuodeksi. Koska alue on maakuntakaavassa merkitty maa-ainesten ottoalueeksi, luvan voimassaoloajaksi voidaan hyväksyä 15 vuotta.

19. PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

19.1 Maa-aineslain mukaiset perustelut

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos ottaminen ei ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:ssä säädetään ainesten ottamisen rajoituksista.

Maa-ainesten ottamisesta ei saa aiheutua 1) kauniin maiseman kuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeeltä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Maa-ainesten ottamiseen Jolleikonmäen maa-ainesalueella on esitetty asianmukainen ottamissuunnitelma, jossa on tarvittavassa laajuudessa esitetty alueella vallitsevat luonnonolosuhteet, otettavan kiivialueen määrä ja laatu sekä ottamistoiminnan vaikutukset ympäristöön ja luonnonolosuhteisiin.

Ottamistoiminta Jolleikonmäen alueella ei ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Kun toiminnassa noudatetaan ottamissuunnitelmassa (saapunut 15.9.2019) esitettyä ja lupamääräyksissä vaadittuja suojaustoimia ei toiminta aiheuta vaaraa pohjavedelle, muinaismuistoalueelle, asutukselle tai ympäristölle. Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2030 ottamisalueelle on esitetty EO2-merkintä. Alueella ei ole kuntatason kaavoja (asemakaa-

va, yleiskaava). Alueella ei ole tiedossa uhanalaisia eläin- tai kasvilajeja tai erityisiä luonnonarvoja eikä sen välittömään läheisyyteen sijoitu luonnon- tai maisemansuojelualueita tai Natura 2000-verkoston kuuluvia alueita. Ottoalueen läheisyyteen sijoittuvan muinaismuistoalueen suojelu ja sen huomiointi toiminnan aikana, on otettu huomioon lupamääräyksissä. Suunnitellussa laajuudessa (ottoalue 20 ha, ottamismäärä 15 vuoden aikana 750 000 k-m³) ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää vähäiseksi, kun ottaminen toteutetaan ottamissuunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti. Maa-ainekset otetaan alueelta mahdollisimman tehokkaasti.

Alue sijoittuu 85 % 2-luokan vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueelle ja 15 % 1-luokan vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueelle. 2-luokan pohjavesialueella pohjavedenvirtaussuunta on pohjoiseen ja 1-luokan alueella pohjaveden virtaussuunta on etelään (vedenottamolle päin). Alueen aiemman toiminnan ei ole havaittu pohjavesitarkkailutulosten perusteella vaarantavan pohjaveden laatua tai antoisuutta. Toiminnalle on annettu lupamääräyksiä pohjaveden suojelemiseksi sekä pohjaveden pinnankorkeuden ja laadun tarkkailemiseksi.

Alle 500 metrin etäisyydellä ottoalueesta ei sijaitse asumis- tai loma-asumiskäytössä olevia rakennuksia tai sen oleskeluun tarkoitettuja piha-alueita.

Asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä maa-ainesten ottaminen ole ristiriidassa maa-aineslain 6 §:ssä säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa. Lupa voidaan näin ollen myöntää.

19.2 Ympäristönsuojelulain mukaiset perustelut

Lupaharkinnan perustelut

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 2 momentin mukaan ympäristölupa myönnetään, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa 1) terveyshaittaa, 2) merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, 3) ympäristönsuojelulain 16 - 18 §:ssä kiellettyä seurausta (maaperän ja pohjaveden pilaamiskielto) 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai 5) eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan luvanvaraista toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Sijoittamisessa on lisäksi noudatettava, mitä ympäristönsuojelulain 11 §:ssä säädetään. Ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, ettei toiminnasta aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja, että pilaantumista voidaan ehkäistä.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan muun muassa kiinteistöä tai rakennusta ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, kuten esimerkiksi pölystä, hajusta tai melusta. Saman lainkohdan toisen momentin mukaan on rasituksen kohtuuttomuutta arvioitaessa otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen ajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan luvassa on annettava tarpeelliset määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi: 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta, päästöpaikan sijainnista; 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä; 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa; 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista; 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käytökelpoiseen tekniikkaan.

Luvan myöntämisen edellytykset

Yläs-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta myöntää ympäristöluvan, koska hakemuksen mukainen kalliokiviaineksen louhinta ja soran ja kallion murskaustoiminta voidaan järjestää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimusten mukaisesti, kun otetaan huomioon annetut lupamääräykset.

Alueen kaavoitus ei aseta estettä luvan myöntämiselle. Ottoalueen ympäristö on pääosin maa- ja metsätalousmaata, lukuun ottamatta vieressä olevaa Savon Kuljetus Oy:n toimintaa sekä lähialueella olevaa Lehmimäen muinaismuistoaluetta, jonka suojelu on huomioitu lupamääräyksissä. Ottoalueen läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojellisesti merkittäviä alueita. Alueella ei ole tiedossa uhanalaisten,

harvinaisten tai erityistä suojelua vaativien eliölajien esiintymiä tai vastaavia luontotyyppejä. Hakemuksessa ja lupamääräyksissä esitettyjä pohjaveden pilaantumisen estämiseksi tehtävien toimien mukaisesti toimittaessa, ei toiminnasta aiheudu 17 §:ssä kiellettyä seurausta tai vedenhankinnan vaarantumista, vaikka alue sijoittuu pääosin 2-luokan pohjavesialueelle sekä osittain 1-luokan pohjavesialueelle. Lähimmät häiriintyvät kohteet sijaitsevat yli 500 metrin etäisyydellä ottoalueesta.

Päätöksen mukainen toiminta annetut lupamääräykset huomioiden ei ennalta arvioiden vaaranna Vuoksen vesienhoitoaluetta koskevan vesienhoitosuunnitelman pinta- ja pohjavesiä koskevia tavoitteita (Laki vesienhoidon järjestämisestä 1299/2004).

Lupamääräyksissä on kiinnitetty erityisesti huomiota pintaveden, pohjaveden ja maaperän pilaantumisen ehkäisemiseen sekä muinaismuistioalueen suojeluun. Edellytykset luvan myöntämiselle ovat täyttyneet.

20. LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tätä lupaa ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta noudatettava. (YSL 70 §)

21. PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on lainvoimainen 17.1.2020, jos päätökseen ei haeta muutosta.

22. SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014)

Jätelaki (646/2011)

Jäteasetus (Vna 179/2012)

Laki eräistä naapuruussuhteista (NaapL 26/1920)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)

Valtioneuvoston asetus räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta (644/2011)

Muinaismuistolaki 295/1963

Ratkaisu on tehty vireilletuloajankohtana voimassa olleen lainsäädännön mukaisesti.

23. KÄSITTELYMAKSU

Maa-ainesten ottosuunnitelman tarkastamisesta sekä louhinnan ja murskauksen ympäristöluvan käsittelystä peritään 8 925 €:n maksu.

Perustelut: Hakemus on tullut vireille 15.2.2019.

Luvan saajalta peritään Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän asiakasmaksujen 2019 mukaisesti ottamissuunnitelman tarkastusmaksu 250 € + 0,009 €/ hakemuksen mukainen otettava maa-aines määrä m³ ja lisäksi louhinnan ja murskauksen ympäristölupahakemuksen käsittelystä 1925 €.

$$(250 \text{ €} + 0,009 \text{ €/m}^3 * 750\,000 \text{ m}^3 + 1925 \text{ €} = 8925 \text{ €})$$

Kuulutuskustannukset peritään todellisten kulujen perusteella.

24. VAKUUDET

Hakijan tulee toimittaa MaL 12 §:n mukainen 92 500 € suuruinen hyväksyttävä vakuus lupamääräysten noudattamiseksi vakuus Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunnalle. Vakuuden on oltava voimassa 12 kk luvan päättymisen jälkeen, eli 31.12.2035 saakka.

Vakuudeksi hyväksytään vakavaraisen kotimaisen rahoituslaitoksen pankkitakaus, takaussitoumus tai talletustodistus hyväksytään, mikäli siitä annetaan samanaikaisesti tilinomistajan allekirjoittama panttaussitoumus ja rahoituslaitoksen allekirjoittama kuittaamattomuustodistus.

Vakuus on toimitettava ympäristölautakunnalle ennen ottotoiminnan aloittamista. Vakuuden arvoa voidaan tarkistaa kolmen vuoden välein niin, että se vastaa hintatason muutoksia.

Vakuuden määrä perustuu Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän asiakasmaksuihin 2019. Laskuperuste on otto-alueen pinta-ala (18 ha * 2 500 €/ha) + (2 ha * 5000 €/ha) ja kokonaisottomäärä (750 000 k-m³ * 0,05 €/k-m³) --> 10000 € + 45 000 € + 37 500 € = 92 500 €.

25. LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

25.1 Päätös

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan ympäristölupapäätös on toimitettava luvan saajalle ja niille, jotka ovat sitä erikseen pyytäneet sekä valvontaviranomaisille ja asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille. Päätös toimitetaan seuraaville:

- Salahmin Sora Oy
- Pohjois-Savon ELY-keskus /ympäristövastuualue
- Ylä-Savon Vesi
- Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
- Vieremän kunnanhallitus
- Ympäristönsuojelun tehtäväalue/lisalmen toimipiste

25.2 Tieto päätöksestä

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan ympäristölupapäätöksen antamisesta on lisäksi ilmoitettava niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet sekä niille joille ympäristönsuojelulain 44 §:n 1 momentin mukaan annettu lupahakemuksesta erikseen tieto.

Tieto päätöksestä toimitetaan seuraaville:

– niille, joille on annettu erikseen tieto lupahakemuksesta

25.3 Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla ja lehdessä

Päätöksen antamisesta kuulutetaan Vieremän kunnan ilmoitustaululla. Kuulutus julkaistaan Miilu -lehdessä.

26. PÄÄTÖKSEN ANTOPÄIVÄ

Päätös annetaan julkipanon jälkeen.

Julkipanopäivä on 16.12.2019

Päätöksen antopäivä on 17.12.2019

27. MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen haetaan muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Lupapäätös annetaan Vieremän kunnan ilmoitustaululle asetettavassa kuulutuksessa mainittuna päivänä (julkipano), jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen antopäivästä. Valitusaikaa laskettaessa antopäivää ei oteta lukuun. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle osoitteeseen PL 204, 65101 VAASA. Valitusosoitus on liitteenä.

Ympäristöjohtajan päätösehdotus:

Ympäristölautakunta myöntää 15 vuodeksi Salahmin Sora Oy:lle maa-ainelain 4 a §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottoon (kokonaisottomäärä 750 000 k-m³ ja vuotuinen ottomäärä n. 50 000 k-m³) Jolleikonmäen maa-ainesalueelle tilalla Jolleikonmäki

(925-418-1-54) ottamissuunnitelman (saapunut 15.9.2019) mukaiselle ottamisalueelle sekä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan louhintaan ja murskaukseen valmistelijan ehdotuksen mukaisesti.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.